

ע"פ 9292-08-24 - פלונית נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 9292-08-24

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

המבקשת: פלונית
נגד

המשיבות: 1. מדינת ישראל
2. פלונית

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט
המחוזי בתל אביב-יפו מיום 18.7.2024 בתפח"ע
26891-11-23 שניתן על-ידי כבוד השופטים י'
טופף ו-ע' מאור והשופטת מ' בן ארי
ג' באב התשפ"ד (8 באוגוסט 2024)

תאריך הישיבה:
בשם המבקשת:

בשם המשיבה 1: עו"ד מורן פולמן

בשם המשיבה 2: עו"ד יעל מסיקה

החלטה

1. בפני בקשה לעיכוב ביצועו של גזר הדין שנתן בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 18.7.2024 (תפח"ע 26891-11-23, השופטים י' טופף ו-ע' מאור והשופטת מ' בן ארי). הבקשה דנן, שהוגשה בצדו של ערעור על חומרת העונש שהושת על המבקשת, חושפת עולם ומלואו של קשיים אישיים ומשפחתיים, קשיים כבדים מנשוא, ובמיוחד מהיבטה של נפגעת העבירה.

2. המבקשת הורשעה בסדרה של עבירות מין שביצעה בבתה, קטינה עם מוגבלות, יחד עם בן זוגה באותה עת. בעיקרו של דבר, היוזמה לביצוע העבירות הייתה של בן הזוג, שהועמד לדין לצד המבקשת, אך היא שיתפה עמו פעולה במעשיו. בכתב האישום יוחסו למבקשת עבירות של מעשה מגונה בקטינה שהיא בת משפחה בצוותא, וזאת לפי סעיפים 351(ג)(2), 348(ב), ו-345(ב)(5) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כמו גם ניסיון לכך. כן יוחסה למבקשת עבירה של

השמדת ראייה לפי סעיף 242 לאותו חוק. ביום 12.3.2024 הורשעה המבקשת בעבירות אלה על-פי הודאתה. עוד הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר לעניין העונש מטעם שירות המבחן, וכן תסקיר נפגעת העבירה.

3. תסקיר שירות המבחן בעניינה של המבקשת הוגש ביום 4.6.2024. מבלי לפרט יצוין בתמצית כי התסקיר כלל, בין השאר על רקע הזדקקותה של המבקשת לטיפול ייעודי הניתן לעברייני מין והמצב המשפחתי המורכב, המלצה לדחות את הדיון בארבעה חודשים. בית המשפט המחוזי דחה המלצה זו. בגזר דינו השית בית המשפט המחוזי על המבקשת עונש מאסר בפועל בן שבע שנים, לצד עונשים נוספים, ובכלל זה פיצוי לנפגעת העבירה בסך של 75,000 שקלים. להשלמת התמונה ייאמר כי על בן הזוג הוטל עונש מאסר בפועל בן שמונה שנים, לצד עונשים נוספים.

3. הבקשה הנוכחית מכוונת לעיכוב ביצועם של עונש המאסר ושל רכיב הפיצוי עד להכרעה בערעור. בגדרה עומדת המבקשת על אישיותה החלשה ועל נסיבות חייה הקשות, אשר הובילו לכך ש"כוחה לא עמד לה" לסרב לדרישותיו של בן הזוג. עוד מדגישה המבקשת את החשיבות הנודעת לכך שתקבל טיפול מתאים, וכן את הצורך של בנותיה, לרבות נפגעת העבירה, לקבל ממנה תמיכה, ולו מוגבלת.

4. מנגד, המדינה סומכת את ידה על האמור בגזר דינו של בית המשפט המחוזי וטוענת כי אין מקום לעכב את ביצועו - לא ביחס לריצוי עונש המאסר ולא ביחס לתשלום הפיצויים. המדינה מטעימה בתגובתה, בין השאר, את חומרתם של המעשים ואת אופיים החרגי, ומוסיפה כי אין במצבה המורכב של המבקשת כדי להפחית מאחריותה. עוד מציינת המדינה כי תסקיר נפגעת העבירה מצייר "תמונת נזק קשה וברורה הנוגעת בכל מישורי חייה של נפגעת העבירה".

5. הדיון בבקשה התקיים בפני ביום 8.8.2024, ונכחו בו בנוסף למבקשת גם הוריה ואחת מדודותיה המשמשים כמפקחים עליה. בא-כוח המבקשת השליך יהבו בטיעון בעיקר על כך שעיכוב ביצועו של עונש המאסר נדרש כדי לאפשר הליך טיפולי שבו תוכל להשתתף המבקשת, יחד עם בתה נפגעת העבירה. לעומת זאת טענה בא-ת-כוח המדינה כי אין מקום לעיכובו של עונש המאסר, בשים לב לכך שחומרת העבירות תחייב ממילא ריצוי של עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. כן הוטעם כי דווקא מצב הביניים שבו המבקשת טרם מרצה את עונש המאסר מקשה במידה מסוימת על מתן תמיכה משפחתית לנפגעת העבירה, בשים לב לכך שקרובי משפחה, ובהם הסבא והסבתא, משמשים כמפקחים של המבקשת.

6. בדיון נכחה גם נפגעת העבירה, שהביעה את רצונה לעמוד בקשר עם משפחתה, קשר שחלות עליו מגבלות בעת הנוכחית כאשר ההליך הפלילי עודנו מתנהל. עוד ציינה נפגעת העבירה את קשייה כמי ששוהה במסגרת פנימייתית שממנה אינה יכולה לצאת לבית המשפחה. בדיון נכחה גם בא-ת-כוחה של נפגעת העבירה שהצביעה על מורכבות המצב המשפחתי שעמו

נאלצת נפגעת העבירה להתמודד ועל האמביוולנטיות הטבועה בעמדות שהיא מביעה.

7. ההכרעה בבקשה זו היא קשה. מעבר לשיקולים הרגילים החלים בדרך כלל על דיון בבקשה לעיכוב ביצוע, המערכת המשפטית הסבוכה וההשלכה של ההליך הפלילי עליה, כאשר טובתה של נפגעת העבירה עומדת לנגד עיני, הכבידו באופן מיוחד על קבלת ההחלטה.

8. בסופו של דבר, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום להורות על עיכוב ביצוע של עונש המאסר בפועל שהוטל על המבקשת, ולא כל שכן של הפיצויים. מבלי לטעת מסמרות באשר לטענותיה הערעוריות של המבקשת לעניין העונש שהוטל עליה - אני סבורה כי בהתחשב בחומרת העבירות שהיא הורשעה בהן ובטיבן, עונש מאסר בפועל נראה מתבקש. עוד יש לתת את הדעת על כך שבשים לב למשכו של עונש המאסר שנגזר על המבקשת, אף אם עונשה יקוצר - ואינני נוקטת עמדה בעניין - תחילת ריצויו לא תיצור מצב בלתי הפיך. בנסיבות אלה דומה כי ככל שהמבקשת תקדים לרצותו, כן ייטב לנוגעים בדבר. בהקשר זה אדגיש כי דווקא תחילת ריצויו העונש יכולה להקל על קביעת הסדרים משפחתיים שיאפשרו לנפגעת העבירה להגיע לבית המשפחה וכך לעמוד בקשר עם משפחתה הרחבה.

9. יובהר, כי אין בכך כדי לגרוע מן החשיבות הנודעת לשילובה של המבקשת בטיפול שהיא נזקקת לו. אולם, התחלה בתהליך מסוג זה לראשונה, בבחינת יצירת יש מאין, אינה מתאימה לשלב כה מאוחר בהליך, ואינה מצדיקה עיכוב ביצוע של עונש המאסר. לצד זאת, ובשים לב לצורך המשמעותי בכך, ניתן לצפות להיערכות של שב"ס למתן מענה טיפולי למבקשת בין כתלי בית הסוהר.

10. נוסף על כך, כפי שצוין, לא מצאתי להורות על עיכוב ביצוע של רכיב הפיצוי. טענותיה של המבקשת בעניין זה הועלו בשולי בקשתה, ומכל מקום אינן עומדות באמת המידה שנקבעה לכך (ראו למשל: ע"פ 6572/23 כהן נ' מדינת ישראל (1.11.2023)).

11. אני מורה כי החלטתי זו תובא אף לעיון של רשויות הרווחה בעיר המגורים של המבקשת ומשפחתה. זאת, כדי לתת מענה - ככל הניתן - גם לצרכיה של נפגעת העבירה, במידת האפשר תוך תיאום עם עורכת דינה.

12. סוף דבר: הבקשה נדחית. המבקשת תתייצב לריצויו מאסרה ביום 8.9.2024 עד השעה 10:00 בבימ"ר ניצן או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותה תעודת זהות או דרכון. על המבקשת לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 074-7831077 או 074-7831078.

ניתנה היום, ט"ו אב תשפ"ד (19 אוגוסט 2024).

דפנה ברק-ארז
שופטת